

יזמנו של ראש המועצה

וועדת הקבלה האזורית שקיימת מאז 2010 עפ"י חקיקה, היא אלטרנטיבה לוועדת קבלה של תושבי היישוב, חברי האגודה. היא קיימת ביישובים קהילתיים קטנים וצעירים בגליל ובנגב. היא מאפשרת לרמ"י להקצות מגרשים בהרחבה של יישוב כזה. תפקיד הוועדה הוא בעיקר למנוע ספקולציה ורכישת מגרשים ע"י מי שאיננו מתכוון להתגורר בעצמו ביישוב מגורי קבע. למי שבאמת מתכוון לבנות בית, לגור בו ולהשתתף בתשלומים ובשיתופי הפעולה הרבים שנדרש להשתתף בהם. ההחלטות לגבי כל אלו מתקבלות עפ"י החלטות קהילתיות בקונצנזוס. כמובן שמתקבלות אך ורק כשהן חוקיות ו"חוקתיות". ליתר בטחון וכדי למנוע שימוש לרעה, יש בחקיקה הראשית "הרחבה". כתוב כך (סעיף 6, ג): "ועדת הקבלה לא תסרב לקבל מועמד מטעמי גזע, דת, לאום, מוגבלות, מעמד אישי, גיל, הורות, נטייה מינית, ארץ מוצא, השקפה או השתייכות מפלגתית - פוליטית". לשם בקרה, נקבעה וועדת ערר סטאטוטורית שכוללת רק נציגי גופים ממשלתיים ומבוקרת ע"י משרד המשפטים. וועדת הקבלה האזורית היא אלטרנטיבה למכירת מגרשים "לכל המרבה במחיר". בכל הגליל אין מכירה "לכל המרבה במחיר". לא בחברה הערבית ולא בעיר. קרקעות בבעלות מדינה מוקצות עפ"י מדיניות של "העדפה מתקנת", בהנחה ובסבסוד מסויים בכל הגליל. בכל העולם העוצמה של קהילות מקומיות וקהילות קואופרטיביות, ככל שהן מבוקרות ופועלות עפ"י דין, נחשבת לעמדת "שמאל" והקצאה וסבסוד "לכל המרבה במחיר", נחשבת לעמדת "ימין".

בדיון בנושא הרחבת תיקון 8 השבוע, הביע ח"כ יאיר גולן (מר"צ) תמיכה, למרות שהצעת החוק עלתה ע"י ח"כ ממפלגת "ימינה".

נפגשתי השבוע עם יוסי ביילין. אחרי הפגישה הוא פרסם כתבה, ונקט בעמדה "הגדלה תמורת שוויון". הכוונה (להבנתי) - הגדלת תחולת החוק מ-400 ל-600 תמורת הכללת הרחבה דוגמת סעיף 6, ג.

מקובל בעולם המערבי לחשוב שקהילה מכוונת/ רצונית/ התנדבותית (באנגלית - intentional community) היא דבר טוב, שמאפשר אורח חיים אלטרנטיבי ערכי, מעמיק קשרים בין בני שכנים, ומאפשר ליישם ערכים כמו שיתוף פעולה, עזרה הדדית וקיימות. מקובל לעומת זאת, שקהילה מגודרת/ אקסלוסיבית/ סגורה (באנגלית - gated community), היא דבר לא טוב שמייצר הפרדה, בדלנות והתנשאות.

בחלוקה זו, איך נסווג יישוב קהילתי? מושב? קיבוץ? פזורה בדוית שהופכת ליישוב? תלוי בעיני המבטי. קהילות משגב כולן ותושבי משגב כולם, יהודים וערבים, עוסקים בהקמת יישובים חדשים - ברי קיימא, "לדורות". כמה זמן זה לוקח? כמה שנים? כמה דורות? כמה משברים? כמה פשרות? איזה מוסדות צריך? איזה מבנים? כמה כסף צריך כל אחד לתרום לכלל? למסגד/ לבית הכנסת/ לכנסייה? למועדון נוער? כמה תשלום חודשי למשפחה? כמה תשלום חד פעמי לקרן משותפת? ביישובים הקהילתיים במשגב יש אגודה שיתופית פעילה שעוסקת בבינוי קהילתי. מכנסים אסיפת כפר, בוחרים צוותים וועדות של מתנדבים שעוסקים בנוער, בגיל הרך, בגיל השלישי, בצרכי דת, בחזות היישוב, בתחזוקה ולוגיסטיקה, בבטיחות, בסיוע הדדי במגעל החיים - מלידה ועד 120. גם בשכול ובאבל. גם בהיערכות לחירום ואספקת שירותים חיוניים בחירום.

בסופו של דבר צריך להחליט על היחס הבסיסי - האם יישוב קהילתי הוא יצירה חברתית/ קהילתית או פרויקט נדל"ני?

הוזמנתי השבוע למפגש עם סיעת "העבודה" בכנסת והצגתי את עניין "תיקון 8 לפקודת האגודות השיתופיות" המכונה "חוק וועדות הקבלה". המפגש נערך באחד הקיבוצים שבעבר הייתי מעורב בשינוי והתאמת התקנון ואורחות החיים שלו, כהכנה לקליטת דור ההמשך שלו (דור שלישי/ רביעי). קיבוץ שהוקם באזור שהפך להיות איזור ביקוש מרכזי במדינה. המפגש היה באותו חדר שבו התקיימו דיונים על מחויבות קהילה והפרטים בקהילה למורשתם ועובונם של אנשים שלהכו לעולמם 50 שנה קודם. גם על ביטחון שנובע מרכוש והון עצמי, לעומת בטחון שנובע מערבות הדדית. שאלות קהילתיות כבדות משקל שכדי למצוא להן תשובות צריך לבחון לעומק ערכים. השבוע חזרתי לאותו חדר אחרי 15 שנים לפגוש את נבחריו הציבור הפעילים והשרים של מפלגת העבודה המיתולוגית.

למפלגת העבודה הסטוריה ארוכה של עיסוק בהתיישבות ובקואופרציה, גם של תמיכה ומעורבות בבינוי קהילתי. היסטוריה ארוכה של תרומה ועשייה. הופתעתי מעוצמת ההתנגדות. הטעמים העיקריים - חשד ל"הדרה" ולסוגי "אפלייה" כאלו ואחרים.

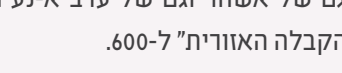
כנראה שצריך לקרוא לוועדת הקבלה ביישוב קהילתי "וועדת קבלת המגוון והשונות והכלתם". אולי גם כדאי לשנות את שם הארגון "אגודה שיתופית" למשהו אחר, כגון "קואליציה התנדבותית דמוקרטית".

העמדות שלנו כלפי כל דבר נוטות לדוגמטיות. הם גם מושפעות מעמדותיהם של אחרים, אם כתוצאה מ"התנגדותינו" או "הסכמתינו" אתם בנושאים אחרים.

שאלה מעניינת נוספת היא - האם הקמת יישוב חדש הוא בכלל מעשה רצוין? הייתי מעורב בשנות ה-90 בהתלבטות באשר להקמת היישוב ערב א-נעיים. היו במקום אז כ-50 משפחות. גם ביישוב דמיידה היו כ-50 משפחות. בשני היישובים היתה הנהגה ברורה ולכידות חברתית. ראש היישוב דמיידה היה גם פעיל ב"אודת הארבעים" - ארגון שפעל להסדרת פזורות בדוויות. (שימו לב לבחירת המילה "אגודה").

בשתי ה"פזורות" חיו בני אדם שחלקם גרו על אדמה חקלאית בבעלותם, וחלקם על אדמת בור שלא בבעלותם. לכולם הוצעה אלטרנטיבה של קבלת קרקע לבנייה במקום אחר. אני סברתי, כמו רוב תושבי משגב, שצריך להסדיר את הכפרים במקומם ולאפשר "הקמת יישוב חדש", וכך אמנם נעשה. חלק ממגרשי רמ"י שהוקצו בהסדר לתושבי ערב א-נעיים היו מיועדים מלכתחילה להרחבת היישוב הסמוך -אשחר. היישוב אשחר הוא יישוב קהילתי שמשלב בין חילונים ודתיים. גם ערב א-נעיים וגם אשחר הם יישובים חדשים בפריפריה, גם דמיידה. אנחנו במשגב עוסקים בבנייה. אנחנו עוסקים בשילוב ובהכלה. אנחנו לא עוסקים ב"הדרה".

אני מקווה שהפרדיגמות של הפוליטיקה הישראלית לא ימנעו הסרת ממשול ואפשרות של הרחבה גם של אשחר וגם של ערב א-נעיים. אני מקווה שתאושר הרחבת תחולת "וועדת הקבלה האזורית" ל-600.

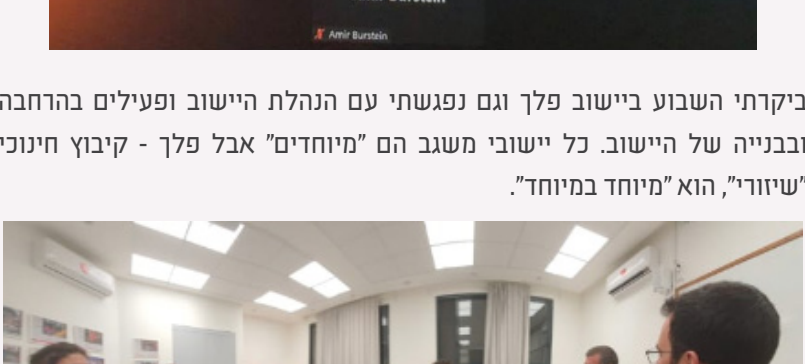

השבוע הנהלת המרכז הקהילתי אישרה את תקציב 2022. נקבעו יעדים להרחבת פעילות החוגים, פעילות הנוער, הפעילות באשכולות ופעילות התרבות. אני מקווה שגל קורונה חדש לא יפגע בתכניות.

הנהלת המועצה התכנסה השבוע, דנה במדיניות קליטת מפעלים באזור התעשייה תרדיון, ובסדר היום לישיבת מליאת המועצה המסכמת לשנת 2021 המתוכננת השבוע.

ביקרתי השבוע ביישוב פלך וגם נפגשתי עם הנהלת היישוב ופעילים בהרחבה ובבנייה של היישוב. כל יישובי משגב הם "מיוחדים" אבל פלך - קיבוץ חינוכי "שיזורי", הוא "מיוחד במיוחד".

נפגשתי השבוע עם נבחריו ציבור ותושבים מדמיידה, אשחר, מעלה צביה, חוסנייה, ערב א-נעיים, הר חלוץ, דמיידה, יודפת ומורשת.

בשבת קראנו בפרשת "שמות" על מעמד הסנה הבוער. אחרי שנים במדבר מקבל משה רבינו משימה. בתשובה לשאלה באשר לשמו של הקב"ה כתוב "אהיה אשר אהיה...". כנראה שלפעמים צריכה שאלה להישאר בלי תשובה.

בשבת חגגו הנוצרים בכל העולם, בכל הגליל וגם ביישובי משגב, את חג המולד. בסוף השבוע כולנו נחגג את תחילת שנת 2022 "למניינם". חג שמח למשפ' נקולא בראס אלעין וכל הנוצרים התושבים והשכנים. عيد ميلاد مجيد!

**שלכם,
דני עברי**